

9. třída Český jazyk 6. část

- po dokončení obohacování slovní zásoby začneme opakovat slovní druhy

- zápis:

Podstatná jména

- dělíme do různých skupin podle porovnávaného znaku:

1. Konkrétní a abstraktní

a) **konkrétní** podstatná jména jsou ta, která označují osoby, zvířata, věci

- můžeme se jich dotknout – např. papír, voda

b) **abstraktní** podstatná jména jsou ta, která označují vlastnosti, děje, činnosti, vztahy

- nemůžeme se jich dotknout – např. vítr, energie, plavání

- konkrétní podstatná jména dále dělíme:

2. Obecná a vlastní

a) **obecná** podstatná jména označují věc obecně, žádnou konkrétní

- např. pes, hora

b) **vlastní** podstatná jména označují určitou konkrétní věc, jedná se o jméno věci, píše se

s velkým počátečním písmenem dle pravidel

- např. Rex, Říp

3. Kategorie čísla

- mnoho podstatných jmen je pravidelných, vytváří jednotné i množné číslo dle očekávání

- podstatná jména, která dokáží vyjádřit jen jedno číslo (jednotné, NEBO množné) se dělí na:

a) **pomnožná** – vyjádří jen množné číslo, i když označují jednu věc

- ty sánky, ty housle, ty dveře, ...

b) **hromadná** – vyjádří jen jednotné číslo, i když tím označují hromadu stejného druhu věci

- typické jsou přípony **-í a -stvo/-ctvo**

- např. dříví, křoví, žactvo, loďstvo, ...

c) **látková** – vyjádří jen jednotné číslo, označují věc samotnou bez ohledu na množství

- označují věci, které se sypou nebo tečou

- např. cukr, mouka, voda

- pokud z nich přesto uděláme tvar pro množné číslo, měníme význam ve smyslu více

druhů věci (např. dvě mouky – hladká a polohrubá)

- **mluvnické kategorie:**

- a) **pád** 1. - 7.
- b) **číslo** – jednotné, množné
- c) **rod** – mužský životný, mužský neživotný, ženský, střední

! Vzor není mluvnickou kategorií – nevyjadřuje žádný mluvnický význam, je připojen kvůli pravopisu!

- **domácí úkoly:**

- **PS s. 23, 24** Testové úlohy
- **PS s. 25 cv. 1** nahoře – určete slovní druhy číslicí jen u prvního vtipu
cv. 2 nahoře – z hlediska slovního druhu určete, které slovo do řádky nepatří
cv. 2 dole – doplňte správná písmena, čitelně a jasně odlište malá od velkých!
- **PS s. 26 cv. 3, 4, 6** – postupujte podle zadání, u cv. 6 jen doplňte
- **uč. s. 28 cv. 4** – u každého podstatného jména určete, zda je konkrétní, nebo abstraktní.
Pokud by mohlo patřit do obou skupin, napište 2 věty nebo slovní spojení, ze kterých bude jasný rozdíl konkrétní / abstraktní použití (těchto „obojetníků“ je ve cvičení 9)
- **uč. s. 29 cv. 5, 6** – doplňte velká, nebo malá písmena, jasně je od sebe odlište
- cvičení nemusíte psát celá, stačí jen doplněné slovo, slovní spojení
- **uč. s. 30 cv. 9** – podstatná jména rozdělíte do třech skupin podle toho, které číslo a jak dokážou vyjádřit

Odevzdání úkolů ke kontrole

Hotové úkoly posílejte prostřednictvím mailu na adresu hafernikova@zskasejovice.cz do **pátku 24. 4.**